

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Autor: Mgr. Marek Bařtipán

Téma práce: Daňové trestné činy

Vedoucí práce:

Oponent: Doc. JUDr. Eduard Bruna, Ph.D.

V úvodu posudku na předmětnou práci je možno konstatovat, že zvolené téma patří mezi trvalou a nepochybně zásadní tematiku, která je v popředí zájmu jak státu, tak veřejnosti. Ze strany státu je třeba zdůraznit zájem na řádném vybírání daní a poplatků, případně jiných podobných povinných plateb. Pro svůj zásadní význam v oblasti příjmů státu a pochopitelně souvisejících výdajů je tato problematika též mnohdy středem pozornosti nejen odborné a laické veřejnosti, ale také OČTŘ z pohledu posuzování možnosti eventuálního porušení příslušných ustanovení trestního zákoníku.

Autor si v úvodní části vytyčil jako cíl práce rozbor aktuálních daňových trestných činů, podle hlavy VI. zvláštní části trestního zákoníku. Zde správně zdůrazňuje, že také v této oblasti zcela platí zásada „ultima ratio“ pro použití trestněprávní úpravy. Tedy též trestních sankcí, při řešení situací, za kterých bylo právo v této oblasti porušeno.

Z hlediska způsobu zpracování práce je možno ocenit snahu autora, aby již v prvních pasážích se pokusil zabývat se vymezením některých základních pojmů. Zajímavá je rovněž část, ve které popisuje historii daňové kriminality od roku 1835, s důrazem na úpravu trestního zákona z roku 1961v tomto směru. Tedy na dnes již dobovou úpravu. Lze odsouhlasit zároveň určité, autorem zvolené propojení s pojetím daní ve smyslu správního práva. Tedy využití právní úpravy daňového řádu.

Jak autor sám zdůrazňuje, tak těžiště práce by mělo být v kapitole páté, za použití aktuální trestněprávní úpravy a současné judikatury. To, že neopomenul zmínit vliv práva Evropské unie na trestněprávní úpravu lze též ocenit. Je jistě možné použít metodu komparace s cizími trestněprávními zákony, jak učinil autor v závěrečných částech práce. Nicméně se lze domnívat, že rozsah této komparace zde tomuto způsobu zpracování, věnovaný je příliš veliký. Jinak řečeno, spíše měla být zaměřena v celé práci větší pozornost na možnost úvah „de lege ferenda“, nežli komparistice.

Na straně 12, poslední odstavec se dostal autor patrně mimo aktuální rámec platné právní úpravy. Jednak není zřejmé, proč používá termín „stupeň nebezpečnosti“. Ten byl poplatný předchozí právní úpravě v trestním zákonu. Zřejmě se chtěl zmiňovat o společenské škodlivosti. Dále není jasné proč uvádí § 442, odst.1, občanského zákoníku a § 379 obchodního zákoníku v souvislosti se škodou. Tato pasáž je prakticky v takové podobě, jak je uváděna, nepřezkoumatelná. Také navazující text není zcela jasný a srozumitelný, a vzhledem k charakteru práce má nejasnou vypovídací hodnotu, strana 14. a 15. práce.

Úvahy autora na straně 25 až 31 jsou místy v ne zcela jasném vztahu k záměru, který si autor jako hlavní cíl vytyčil. Pokud ovšem v části práce zde navazující od strany 1. měl autor v úmyslu uchopit takto popisovanou problematiku především popisným způsobem, pak lze de facto konstatovat, že se mu to v zásadě podařilo.

Dobře je zpracována část 4.1.2. nazvaná Funkce a třídění daní, v textu str.31-40. Od str.41 část 5. nazvaná Rozbor platné trestněprávní úpravy daňových trestných činů nese příliš obecný název ve vztahu k dále zpracovanému textu. Lze se domnívat, že autor se mohl podrobnějším způsobem zabývat touto problematikou, neboť skutečně je pro jím celkově zvolené téma naprosto zásadní. Správně zde

používá prestižní komentáře a judikaturu. Tento způsob zpracování lze kladně ocenit. Také postup autora v tom, že se byť jak výše poznamenáno dosti zkráceně, zabývá jednotlivými znaky skutkové podstaty, je zajímavý a může ukazovat na snahu autora o návod k praktickému uchopení a posouzení zde pojednávané problematiky. To by bylo velice dobré.

Jak již také bylo výše poznamenáno od str.82 věnuje autor pozornost zahraniční právní úpravě. Je dobré, že na některých místech zmiňuje možnost využití určitých zahraničních zkušeností. Na druhé straně větší rozsah této části, tak možná je na úkor podrobnějšího zpracování české platné právní úpravy. Zabírá tedy značný rozsah práce.

Na str.99 koncipuje autor závěr. Tento Závěr je hodně obecný a víceméně nevystihuje zcela vlastní závěr samotné práce.

To nelze říci o abstraktu na str.101 a následující. Ten shrnuje skutečně danou práci, avšak velmi zkráceně a bez zvláštního zdůraznění úvah de lege ferenda, které by se daly zde očekávat.

Seznam literatury a pramenů, přehled použitých zdrojů, je značně rozsáhlý a autoři zde uvádění byli dobře vybráni.

Vlastní práce je ukázkou toho, že autor dobře zvládnul základní pojmový aparát, je se současnou platnou právní úpravou dobře obeznámen.

Práce je kvalitně zpracována, až na výhrady, které jsou v posudku uvedeny. Lze vycházet z toho, že po námi navrhovaných určitých úpravách je zcela způsobilá k obhajobě rigorózní práce.

Lze jen doporučit, aby autor se více zaměřil na určitou kritiku stávajícího právního stavu tak, aby bylo možno z něj dovodit vlastní úvahy de lege ferenda, které jsou určitě potřebné.

V Praze dne 12.prosince 2014

Doc.JUDr. Eduard Bruna.Ph.D.
oponent